
Lisewo, st. 26, woj, kujawsko-pomorskie, AZP 34-44/121

Informator Archeologiczny : badania 34, 152-154

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

	<p>Ślady osadnictwa z okresów starszych są w tej części stanowiska nieliczne. Odkryto obiekt związany z kulturą łużycką (jama zasobowa) oraz płytką, zniszczoną przez erozję jamę nieokreślonego charakteru z niezbyt licznym materiałem grupy pleszowskiej kultury lendzielskiej.</p> <p>Badania przeprowadzone w 2000 r. pozwoliły uściślić dane dotyczące osadnictwa późnorzymskiego, grupującego się w północnej części cypla w Cle. Zapewne w tej części można się spodziewać wystąpienia pieców do wypału ceramiki.</p> <p>Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.</p> <p>Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach Archeologicznych Nowej Huty”.</p> <p>Badania będą kontynuowane..</p>
<p>Kuny, st. 4, gm. Władysławów, woj. wielkopolskie</p>	<p>patrz: wczesna epoka żelaza</p>
<p>KUNY, st. 19, gm. Władysławów, woj. wielkopolskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ślady osadnicze kultury łużyckiej • osada kultury przeworskiej • ślady osadnicze z okresu wczesnego średniowiecza <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone od 29 września do 30 października pod kierunkiem J. Marcinkiewicza (OKZ Ośrodek Naukowo-Konserwatorski). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad.</p>
<p>KUTNO, st. 6, gm. <i>loco</i>, woj. łódzkie, AZP 57-50/5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cmentarzysko kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich <p>Badania wykopaliskowe o charakterze ratowniczym, przeprowadzone przez mgr. Jacka Moszczyńskiego (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, Muzeum Regionalne w Kutnie). Finansowane przez Muzeum Regionalne w Kutnie. Ósmy sezon badań.</p> <p>W wyniku intensywnego użytkowania gospodarczego teren cmentarzyska jest systematycznie niszczone. Przebadano obszar 150 m², na którym odkryto 12 grobów ciałopalnych, jamowych. Większość grobów pochodzi z młodszego okresu przedrzymskiego (groby nr 149, 151-160), a do wczesnego okresu wpływów rzymskich należy zaliczyć grób nr 150.</p> <p>Gros grobów było ubogo wyposażonych, znaleziono w nich nieliczne fragmenty ceramiki (nr 149, 151, 153, 154, 156, 157). Kilka grobów należy zaliczyć do nieco zamożniejszych (nr 150, 152, 155). Na ich wyposażenie (oprócz fragmentów ceramiki) składały się zapinki żelazne i brązowe (groby nr 150, 152), igła żelazna (grób nr 150), nit żelazny i szydło żelazne (grób nr 152), nóż żelazny (grób nr 155).</p> <p>Odkryte groby mieszczą się w ramach chronologicznych cmentarzyska wyznaczonych w trakcie dotychczasowych badań. Datować je należy na fazy A2 i A3 młodszego okresu przedrzymskiego i fazę B2a wczesnego okresu wpływów rzymskich.</p> <p>Materiały znajdują się w Muzeum Regionalnym w Kutnie.</p> <p>Badania powinny być kontynuowane.</p>
<p>Ligota Woźnicka, st. 1, gm. Woźniki, woj. śląskie, AZP 91-47/9</p>	<p>patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu</p>
<p>LISEWO, st. 26, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 34-44/121</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ślady osadnictwa z okresu neolitu • osada kultury oksywskiej (młodszy okres przedrzymski) • osada z okresu wczesnego średniowiecza (VII-1 poł. IX w.)

- ślady osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
- osada z okresu nowożytnego (koniec XIX – początek XX w.)

Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu przeprowadził od 12 do 30 września 2000 r. szerokopłaszczyznowe badania ratownicze w strefie narażonej na zniszczenie w trakcie budowy autostrady A1. Badaniami bezpośrednio w terenie kierował Jacek Bojarski (autor sprawozdania), nadzór naukowy nad pracami sprawował prof. W. Chudziak.

Stanowisko zajmuje zachodni, łagodny stok niewielkiego wyniesienia w obrębie wysoczyzny morenowej falistej. Od południowego zachodu, północnego zachodu i północy występują naturalne obniżenia wypełnione osadami biogenicznymi, dawniej oczka polodowcowe. W podłożu zalegają gliny zwałowe, odsłonięte w partii kulminacyjnej i tylko w zachodniej części terenu występują piaski luźne i soczewki żwiru. Partie obniżone terenu – głównie po południowo-zachodniej stronie – zajmują czarne ziemie. W trakcie prac eksploracyjnych przebadano powierzchnię 40,50 ara (z preliminowanych 75 arów). Utrudnieniem badań była droga gminna przecinająca stanowisko mniej więcej z wschodu na zachód. Badaniami objęto przede wszystkim część północną i północno-zachodnią stanowiska, w której, w trakcie badań sondażowych, odkryto ślady warstwy kulturowej oraz na powierzchni ceramikę naczyniową. W efekcie przeprowadzonych badań odkryto 76 obiektów i 5 jam posłupowych. Większość jam stanowiły pozostałości zabudowy gospodarczej z czasów nowożytnych (koniec XIX-początek XX wieku). W układzie rzędowym, wzdłuż osi zachód-wschód, występowały jamy datowane na wczesne średniowiecze. Niewielkie skupisko, prawdopodobnie pozostałość zagrody, tworzyły obiekty z młodszego okresu przedrzymskiego (kultura oksywska), zgrupowane w północnej części stanowiska. Składały się na nie mieszkalna (?) ziemianka w dość regularnym kształcie oraz kilka jam o przeznaczeniu gospodarczym. Wzdłuż drogi odsłonięto warstwę (w-wa II) zalegającą w rynnowatym zagłębieniu – rów lub koleina, wcinającą się w warstwę III. Jej szerokość wynosiła 1,50-2,50 m, miąższość zaś do 50 cm. W jej obrębie występował materiał zabytkowy datowany na czasy nowożytne, w warstwie III odkryto ceramikę pradziejową i wczesnośredniowieczną. W obniżonej partii południowo-zachodniej stanowiska zalegała warstwa I, częściowo o charakterze akumulacyjnym, zawierająca ceramikę naczyniową wczesnośredniowieczną i zalegającą na złożu wtórnym ceramikę pradziejową. Miąższość tej warstwy wynosiła od kilku centymetrów do 30-40 cm, w jej spągu występowały liczne kamienie o nieintencjonalnym układzie. Z tą warstwą wiązało się kilka jam pradziejowych. Warstwa ta w wyżej położonych partiach stanowiska przechodziła płynnie w warstwę III (podobna struktura, ale mniejsza wilgotność i silniejsze spłaszczenie), stąd relacje stratygraficzne pomiędzy obu jednostkami były trudne do ustalenia, być może stanowiły one złożę o tych samych współrzędnych czasowych, na co mogłoby wskazywać również występujący w obu przemieszany materiał zabytkowy.

Analiza odkrytych obiektów i pochodzącego z nich materiału zabytkowego pozwala wyróżnić 5 faz osadniczych::

1. neolit (kultura pucharów lejkowatych) – z fazą tą związane l obiekty zawierający ceramikę KPL, o śladach zasiedlenia tego stanowiska świadczą również fragmenty naczyń neolitycznych odkryte na złożu wtórnym w kilku miejscach badanego obszaru;
2. młodszy okres przedrzymski (kultura oksywska) – w tej fazie istniała na tym terenie niewielka osada, w której skład wchodziła zagroda oraz kilka jam luźno rozrzuconych w promieniu kilkunastu, kilkudziesięciu metrów; w sumie na okres ten wydatowano 17 obiektów, w ich obrębie oraz w warstwach kulturowych odkryto 1422 fragmenty naczyń ceramicznych;
3. wczesne średniowiecze (VII-1 poł. IX w.) – fazę tę reprezentowało 10 obiektów o funkcjach gospodarczych (paleniska), mocno zniszczonych w partii

stropowej, w układzie rzędomym; z obiektów tych oraz warstw kulturowych pozyskano 216 ułamków naczyń o wczesnej technologii (naczynia częściowo obtaczane);

4. późne średniowiecze – ślad osadnictwa, na złożu wtórnym, głównie w wypełniku jam nowożytnych oraz w glebie ornej odkryto 56 ułamków naczyń późnośredniowiecznych (młodsze fazy późnego średniowiecza);
5. czasy nowożytne (koniec XIX-początek XX w.) – z tą fazą związanych jest 40 jam gospodarczego przeznaczenia, tworzących 2 skupiska w zachodniej części stanowiska oraz rząd jam gospodarczych w północnej, wyższej partii terenu. Z wypełniska jam oraz warstw kulturowych pozyskano 99 ułamków naczyń nowożytnych oraz monetę niemiecką z 1873 r. odnaniezoną w stropie jednej z jam.

Ze względu na możliwość wystąpienia pozostałości zasiedlenia z młodszego okresu przedrzymskiego w pomocnej partii stanowiska zalecane byłoby przeprowadzenie szczegółowego nadzoru w trakcie budowy autostrady.

LUBSKO, st. 7, gm. *loco*,
woj. lubuskie, AZP 65-09/19

- osada wielokulturowa: : mezolit, epoka brązu – kultura łużycka, okres lateński, okres wpływów rzymskich – kultura luboszycka

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w październiku i listopadzie przez mgr Alinę Jaszewską (Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska). Finansowane przez Urząd Miasta. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 159 m².

Stanowisko położone w obrębie południowego stoku niewielkiego wzniesienia (terasy nadzalewowej nad rzeką Lubszą), na północny zachód od miasta Lubuska. Badania były związane z budową budynków obsługi oczyszczalni ścieków w Lubusku. Objęły częściowo tereny dawnej dzikiej łąki i wysypiska śmieci, w związku z czym część stanowiska była zniszczona. Założono 2 wykopy w górnej partii stoku oraz 6 wykopów u podnóża stoku. Prace w wykopie nr I nie przyniosły żadnych rezultatów – pod warstwą związaną dzikim śmieciem występowała warstwa calcowa w postaci jasnożółtego piasku. W wykopach nr III i IIIa, założonych w górnej partii stoku, odkryto obiekty z okresu lateńskiego oraz nieliczne obiekty kultury łużyckiej. U podnóża stoku w wykopach nr II i VI znaleziono obiekty z okresu lateńskiego oraz wpływów rzymskich (kultura luboszycka). Natomiast w wykopach nr V, VII i VIII, przylegających od południa i południowego wschodu do wykopów II i VI, oprócz obiektów z okresu lateńskiego i rzymskiego, odkryto również mezolityczną warstwę kulturową z dużą ilością materiału krzemienno (mikrolitycznego).

Materiały i dokumentacja są przechowywane w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej Żary (do czasu pełnego opracowania).

Badania nie będą kontynuowane.

LUDWINOWO, st. 3,
gm. Włocławek, woj. kujawsko-
pomorskie, AZP 49-47/-

- ślady osadnicze z epoki neolitu kultury lendzielskiej
- ślady osadnicze z epoki neolitu kultury pucharów lejkowatych
- ślad osadniczy kultury grobów kloszowych z wczesnego okresu lateńskiego
- osada kultury przeworskiej z wczesnego okresu rzymskiego
- osada późnośredniowieczna (2 poł. XV-XVI w.)

Badania przeprowadzone przez mgr. Ireneusza Marchelaka i mgr. Pawła Frąsiaka (Fundacja Badań Archeologicznych im. prof. Konrada Jażdżewskiego w Łodzi). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko zlokalizowane na trasie autostrady A1. Jego zasięg określony na podstawie badań powierzchniowych na około 14 ha, w pasie kolizji z autostradą obejmuje około 7 ha. Stanowisko położone w pobliżu górnej krawędzi doliny Wisły, na spłaszczonej powierzchni równiny morenowej i jej południowym i południowo-wschodnim stoku, graniczącym z niecką wytopiskową. Otworzono 5